

Evropska
komisija

Izpolnitev naše obljube Evropi:

dosežki Komisije

Ursule von der Leyen

Izpolnitev naše obljube Evropi: dosežki Komisije Ursule von der Leyen

Evropska komisija
Generalni direktorat za komuniciranje
1049 Bruselj
BELGIJA

PDF ISBN 978-92-68-12878-7 doi:10.2775/999942 NA-05-24-113-SL-N

Evropska komisija ni odgovorna za posledice ponovne uporabe te publikacije.

Luxembourg: Urad za publikacije Evropske unije, 2024

© Evropska unija, 2024

Politika Komisije glede ponovne uporabe se izvaja na podlagi Sklepa Komisije 2011/833/EU z dne 12. decembra 2011 o ponovni uporabi dokumentov (UL L 330, 14.12.2011, str. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2011/833/oj>).

Če ni drugače navedeno, je ponovna uporaba tega dokumenta dovoljena na podlagi licence Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). To pomeni, da je ponovna uporaba dovoljena, če je ustrezno naveden vir in so označene morebitne spremembe.

Za uporabo ali reprodukcijo elementov, ki niso v lasti Evropske unije, je morda treba za dovoljenje zaprositi neposredno imetnike pravic.

Slikovno gradivo © Evropska unija, razen če ni navedeno drugače.

Kazalo

Odločno spopadanje s krizami	3
Obvladovanje pandemije.....	3
Zagon okrevanja Evrope.....	6
Odločen odziv na invazijo Rusije na Ukrajino.....	9
Krepitev zmogljivosti Evrope na področju odpornosti, varnosti in obrambe.....	14
Skupne rešitve za najhujšo energetska krizo zadnjih desetletij.....	16
Podpora v primeru nesreč.....	18
Stalna zavezanost prednostnim nalogam	22
Evropski zeleni dogovor: strategija za rast, ki varuje podnebje.....	22
Utrjevanje vodilnega položaja Evrope na digitalnem področju.....	26
Praktičen pristop za bolj konkurenčno evropsko industrijo.....	30
Naše socialno tržno gospodarstvo.....	34
Ukrepanje proti nedovoljenim migracijam.....	41
Krepitev demokracije in pravne države.....	45
Močnejša in drznejša Evropa v svetu.....	48
Enotno delovanje v Uniji.....	52

Ko je Komisija Ursule von der Leyen decembra 2019 nastopila mandat, smo Evropi obljubili, da bomo drzni in ambiciozni. Zavezali smo se, da bomo izpolnili pričakovanja državljanek in državljanov EU ter se spoprijemali z novimi izzivi. Vse odtlej smo si neutrudno prizadevali dobro opraviti delo, ki so nam ga zaupali evropski državljani in državljanke.

Svojo obljubo smo tudi izpolnili. Delo smo vseskozi osredotočali na šest prednostnih nalog, ki smo jih določili na začetku mandata, hkrati pa smo poiskali rešitve za nekatere doslej največje preizkušnje Evrope.

Zavihali smo rokave in se odločno spoprijeli z izjemnimi izzivi, kot so obvladovanje svetovne pandemije, ukrepanje ob ekstremnih vremenskih dogodkih, ki so posledica podnebnih sprememb, odziv na brutalno rusko vojno agresijo proti Ukrajini in obvladovanje največje energetske krize v zadnjih desetletjih. Kljub pritiskom zaradi prepleta številnih kriz je tej Komisiji uspelo ohraniti vizijo za prihodnost in obravnavati ključne izzive za prihodnje generacije evropskega prebivalstva. Pokazali smo, da je Unija najboljša, če smo drzni.

To so dosežki Komisije Ursule von der Leyen.

Odločno spopadanje s krizami

Obvladovanje pandemije

Ko je svet prizadela najhujša pandemija naše generacije, je **Komisija prevzela odgovornost za zaščito življenj, možnosti preživetja in našega gospodarstva.**

Podprli smo raziskave, da bi lahko v rekordnem času zagotovili razpoložljivost življenjsko pomembnih cepiv. Poskrbeli smo, da so imeli vsi Evropejci in Evropejke istočasno dostop do cepiv, ne glede na to, v kateri državi članici živijo. V imenu držav članic smo zagotovili do **4,6 milijarde odmerkov cepiv**, da bi zaščitili evropsko prebivalstvo ter jih delili s partnerskimi državami. **Več kot 80 % odraslega prebivalstva EU je prejelo vsaj dva odmerka cepiva.**

Ko so države članice zaradi kampanj cepljenja lahko začele postopno odpirati svoje meje, smo razvili praktična orodja, da bi Evropejcem in Evropejkam omogočili varno potovanje. **Uvedli smo sistem evropskega digitalnega covidnega potrdila**, v katerem je sodelovalo 78 držav in ozemelj in ki je zdaj vzor za globalni sistem za olajšanje mobilnosti in zaščito ljudi po vsem svetu pred pandemijami.

Ker je bil zaradi uvedenih omejitev gibanja ogrožen obstoj podjetij in delovnih mest, smo razvili instrument za začasno podporo za ublažitev tveganj za brezposelnost v izrednih razmerah (SURE). Z njim smo omogočili, da je leta 2020 **2,5 milijona podjetij lahko še naprej poslovalo** in da je **31,5 milijona ljudi v Evropski uniji obdržalo zaposlitev**, s čimer smo se izognili obsežni gospodarski in socialni krizi. Poleg tega smo, ko so bile meje zaprte in je blago obstalo na poti, uvedli **zeleno vozno pasovo**, da bi olajšali promet in preprečili pomanjkanje osnovnih dobrin.

GLAVNI DOSEŽKI

Komisija je pomagala pri **financiranju razvoja učinkovitih cepiv** farmacevtskih podjetij z **obljubo, da bodo pozneje kupljena tista cepiva, ki bodo uspešna.**

Od sprejetja strategije EU za cepiva do dobave prvih serij cepiv proti COVID-19 državam članicam je preteklo le šest mesecev.

Zgolj **15 tednov** po tem, ko je Komisija predložila predlog za **evropsko digitalno covidno potrdilo**, je bilo to na voljo državljanom in državljanke v vseh državah članicah, **da bi se jim olajšalo varnejše potovanje**.

Do poletja 2023 je bilo **izdanih 2,2 milijarde evropskih digitalnih covidnih potrdil**, ki so prispevala k varnemu potovanju Evropejcev in Evropejk. 78 držav in ozemelj se je povezalo s **prehodom za evropsko digitalno covidno potrdilo**, kar pristojnim organom omogoča preverjanje digitalnih potrdil na način, ki zagotavlja zasebnost posameznikov.

Bojana iz Bolgarije, diplomantka medicine, ki je delala kot novinarka, se je med pandemijo COVID-19 vrnila v zdravstvo in kot medicinska sestra delala v prvi liniji odziva. Leta 2023 se je usposabljala za reševalko v **novih bolgarskih helikopterjih za nujno medicinsko pomoč, ki so bili kupljeni s sredstvi EU in s pomočjo instrumenta NextGenerationEU**. Trenutno pričakuje svojega prvega otroka in se veseli časa, ko se bo lahko pridružila reševalni ekipi v helikopterjih.

Ekipa Evropa, ki združuje predstavnike institucij EU in držav članic, je **mobilizirala 53,7 milijarde evrov za pomoč partnerskim državam** pri spoprijemanju z izrednimi zdravstvenimi razmerami, krepitvi njihovih zdravstvenih sistemov in blažitvi socialno-ekonomskih posledic pandemije.

Skupaj z drugimi partnerji smo začeli pobudo **pospeševalnik dostopa do orodij za boj proti COVID-19** (pospeševalnik ACT), da bi po vsem svetu spodbudili razvoj in pravičen dostop do cepiv proti COVID-19 ter ustreznega zdravljenja.

V središču pospeševalnika ACT je bil instrument **COVAX – rezultat multilateralnih prizadevanj za dostop držav v razvoju do cepiv**. Kot Ekipa Evropa smo še naprej največji donator cepiv proti COVID-19 prek instrumenta COVAX.

Sprejeli smo **podporne ukrepe brez primere**, da bi Evropejcem in Evropejkam pomagali pri spopadanju s **socialnimi in gospodarskimi posledicami** pandemije.

Z instrumentom SURE za financiranje shem skrajšanega delovnega časa po vsej EU smo leta 2020 pomagali **podpreti približno 31,5 milijona zaposlenih in samozaposlenih ter več kot 2,5 milijona podjetij**. Gre za **skoraj tretjino vseh zaposlitev in več kot četrtno podjetij** v državah članicah upravičenkah. V letu 2021 je podporo prejelo dodatnih 9 milijonov ljudi in več kot 900 000 podjetij. **V okviru instrumenta SURE je bilo tako izplačane skupaj 98,4 milijarde evrov finančne pomoči devetnajstim državam članicam.**

Instrument SURE

- **98,4 milijarde evrov** finančne pomoči izplačane **19 državam članicam**.
- Leta 2020 podprtih približno **31,5 milijona zaposlenih in samozaposlenih** ter več kot **2,5 milijona podjetij**.

Poleg tega so lahko zaradi visoke bonitetne ocene EU države članice z uporabo **instrumenta SURE** privarčevale približno **9 milijard evrov** pri plačilih obresti.

Zaščita delovnih mest je pripomogla k **hitremu gospodarskemu okrevanju Evrope v letu 2021**.

Komisija je predstavila **naložbeno pobudo v odziv na koronavirus in naložbeno pobudo v odziv na koronavirus plus (CRII in CRII+)**. Ta instrumenta sta **državam članicam pomagala kupiti medicinsko opremo, plačati zdravstvene delavce ter podpreti delavce kot tudi mala in srednja podjetja**, saj so bili odhodki v zvezi s COVID-19 retroaktivno upravičeni do podpore v okviru kohezijske politike.

Graditi smo začeli tudi **evropsko zdravstveno unijo, da bi se lahko skupaj pripravili in odzivali na prihodnje zdravstvene krize**. Skrbimo za to, da bosta medicinski material in medicinska oprema na voljo in cenovno dostopna ter da bodo države članice sodelovale pri izboljšanju preprečevanja, zdravljenja in oskrbe po zdravljenju za vse vrste bolezni, še posebej za **rakava obolenja**, v zvezi s katerimi smo pripravili tudi **evropski načrt za boj proti raku**.

Zagon okrevanja Evrope

Tako kot smo poskrbeli, da so cepiva dosegla vse Evropejce in Evropejke ob istem času, **smo si prizadevali tudi za hitro okrevanje gospodarstev vseh držav članic, zlasti tistih, ki jih je pandemija najbolj prizadela.** V času, ko smo **se soočali z največjo recesijo** po drugi svetovni vojni, **smo dosegli najmočnejše okrevanje** od povojnega razcveta. Takšno okrevanje je bilo mogoče, ker smo razvili drzen nov načrt za zbiranje denarja na trgu ter skupne naložbe v okrevanje in odpornost Evrope.

Z **instrumentom NextGenerationEU** se je zaupanje v naše gospodarstvo močno okrepilo. Gre za instrument v vrednosti več kot **800 milijard evrov**, ki poganja naša gospodarstva s kombinacijo naložb in reform. Več sto projektov, financiranih na podlagi tega instrumenta, že **prinaša oprijemljive rezultate za Evropejke in Evropejce**, kot so odobalna vetrna polja, električni vlaki, visokokakovostne digitalne javne storitve in prvorazredne bolnišnice. Države članice EU poleg tega strateško uporabljajo instrument NextGenerationEU za izvajanje temeljitih reform, kot so reforme trga dela, pokojninske reforme in pospešeno izdajanje dovoljenj za obnovljive vire energije. Naša Unija tako krepi blaginjo celotne Evrope.

Koralmbahn, nova 130-kilometrsko železnica med **avstrijskima mestoma** Gradec in Celovec, **bo skrajšala čas potovanja s treh ur na 45 minut.** Ta projekt **z naložbami v višini 543 milijonov evrov iz instrumenta NextGenerationEU** prinaša oprijemljive koristi za 1,1 milijona prebivalcev regije.

GLAVNI DOSEŽKI

Instrument NextGenerationEU se osredotoča na **prehod na čisto energijo in digitalni prehod.** Plačila državam članicam so pogojena z merljivimi in progresivnimi rezultati, kar nacionalne organe spodbuja k izvajanju reform in naložb, h katerim so se zavezali.

Do februarja 2024 smo iz instrumenta NextGenerationEU **izplačali skoraj 225 milijard evrov** za zagon evropskega gospodarskega okrevanja po pandemiji ter povečanje socialne in gospodarske odpornosti Unije.

Ambiciozni cilji tega instrumenta glede financiranja za podnebne ukrepe (37 %) in digitalne ukrepe (20 %) so bili znatno preseženi, saj je bilo **40 % sredstev porabljenih za podnebne ukrepe, 26 % pa za digitalne ukrepe**. Sredstva tega instrumenta znatno podpirajo tudi socialne in kohezijske ukrepe.

5,8 milijona ljudi

v EU je imelo korist od ukrepov za zaščito pred nesrečami, ki so povezane s podnebjem

Zaradi naložb v podnebne ukrepe v okviru instrumenta NextGenerationEU je **5,8 milijona ljudi v EU imelo koristi od zaščitnih ukrepov proti nesrečam, ki so povezane s podnebjem**, pri porabi energije pa je bilo prihranjenih 22 milijonov megavatnih ur.

**Next
Gen
EU**

Več kot
800 milijard evrov
prek NextGenerationEU

V Franciji se je z instrumentom NextGenerationEU financirala energijsko učinkovita prenova 20 000 socialnih stanovanj. **V Španiji** je instrument podprl več kot 60 podjetij, ki delujejo na področju raziskav in inovacij za trajnostno mobilnost.

Mehanizem za okrevanje in odpornost: prispevanje k našim podnebnim in digitalnim ciljem

40 % odhodkov za **PODNEBNE** naložbe in reforme

26 % odhodkov za spodbujanje **DIGITALNEGA** prehoda

Zagotavljamo tudi **financiranje za nacionalne projekte, namenjene blaženju podnebnih sprememb. Grški načrt za okrevanje** na primer vključuje ukrepe za okrepitev civilne zaščite ter odzivanja na požare v naravi in poplave ter krepitev odpornosti prevozne infrastrukture na podnebne spremembe.

Slovenski načrt za okrevanje vključuje **ukrepe za obvladovanje poplav**. Po hudourniških poplavah avgusta 2023 smo ustanovili projektno skupino, ki vključuje predstavnike Komisije in Slovenije, da bi preučili načine za boljšo podporo prizadetim območjem z obstoječimi sredstvi EU.

V okviru instrumenta NextGenerationEU je **skoraj 18 milijonov gospodinjstev v EU dobilo dostop do hitrega interneta, 247 milijonov uporabnikov in uporabnic pa je imelo koristi od novih ali izboljšanih javnih digitalnih storitev.**

Države članice so poleg tega kot del reform v okviru instrumenta NextGenerationEU **zmanjšale nepotrebno upravno breme in izboljšale svoje poslovno okolje.** Italija je na primer uvedla več reform za izboljšanje svojega poslovnega okolja, zlasti za skrajšanje časa, potrebnega za ustanovitev podjetja, na štiri dni.

Evropska podjetja izkoriščajo priložnosti, ki jih ponuja instrument NextGenerationEU. Švedska Elekta in nizozemski Philips v duhu resničnega evropskega partnerstva dobavljata ključne komponente za namestitev **magnetnoresonančnega linearnega pospeševalnika za zdravljenje rakavih obolenj na Malti, ki je ena od 100 tovrstnih naprav na svetu.**

Odločen odziv na invazijo Rusije na Ukrajino

Ko so ruski tanki prečkali mejo, je **Unija enotno, močno in odločno podprla Ukrajino**. Komisija se je tudi tokrat nemudoma odzvala. Omogočili smo **sprejem več kot štirih milijonov ukrajinskih beguncev v EU**. Organizirali smo doslej največjo dostavo humanitarne, finančne in vojaške pomoči EU in držav članic, ki do danes znaša **več kot 88 milijard evrov, vključno z 28 milijardami evrov vojaške podpore**. Tesno sodelujemo s partnericami iz skupine G7, da bi vsak evro prišel tja, kjer ga Ukrajina najbolj potrebuje.

Diktator v Kremlju je močno podcenil enotnost Evropejk in Evropejcev. Skupaj smo mu dokazali, da se je motil. Ukrajini bomo stali ob strani, dokler bo potrebno. Z novim **instrumentom za Ukrajino** bomo **v naslednjih štirih letih** zagotovili dodatnih **50 milijard evrov**. S tem bomo Ukrajini pomagali, da še naprej zagotavlja osnovne storitve, kot so ohranjanje odprtih šol ter izplačevanje plač in pokojnin v času, ko se ukrajinsko prebivalstvo še naprej bori proti agresorju. Vsaka zmaga Ukrajine proti agresorju je tudi zmaga naše skupne varnosti v Evropi.

Hkrati Ukrajino podpiramo pri vsakem njenem koraku, ko si močno prizadeva za reforme in **približevanje EU**. Zaradi izjemnega napredka Ukrajine in v odziv na težnje ukrajinskega naroda je Unija na podlagi priporočila Komisije sprejela zgodovinsko odločitev o **začetku pristopnih pogajanj z Ukrajino**.

Pomagali smo tudi pri obvladovanju posledic ruske agresije po vsem svetu. Ker je ruska vojna grozila, da bo sprožila svetovno prehransko krizo, smo našli rešitve v evropskem duhu, da bi ukrajinski pridelki prišli v države, ki jih najbolj potrebujejo.

Izvoženih približno **122 milijonov ton** ukrajinskega blaga

Odprli smo **solidarnostne pasove**, ki so omogočili izvoz **122 milijonov ton ukrajinskega blaga**, vključno s skoraj **64 milijoni ton kmetijskih proizvodov, pretežno za izvoz**.

Hkrati smo na čelu prizadevanj, da bi Rusija odgovarjala za svoja dejanja in plačala za uničenje, ki ga je povzročila. Da bi ohromili moskovski vojni stroj, smo uvedli **13 svežnjev sankcij**. Imobilizirali smo **več kot 200 milijard evrov sredstev, ki jih ima ruska centralna banka v EU**. Podpiramo zbiranje dokazov o ruskih vojnih zločinih in dejanjih agresije, kajti Evropa se zavzema za mednarodno pravo.

GLAVNI DOSEŽKI

Vojna Rusije proti Ukrajini je EU in Ukrajino le še zbližala: Ukrajina je zdaj **uradna kandidatka za članstvo v EU** in na podlagi priporočila Komisije so **pristopna pogajanja dobila zeleno luč**.

Od začetka vojne smo mobilizirali in razvili edinstvene oblike gospodarske, humanitarne in vojaške pomoči. Skupna podpora EU in držav članic je **preseгла 88 milijard evrov**.

Da bi Ukrajina lahko še naprej računala na finančna sredstva, ki jih potrebuje, smo vzpostavili **instrument za Ukrajino**, ki bo državi v obdobju 2024–2027 zagotovil do **50 milijard evrov v obliki nepovratnih sredstev in ugodnih posojil**.

Instrument za Ukrajino

50 milijard evrov
za obdobje 2024–2027

Komisija je prevzela vodilno vlogo pri usklajevanju mednarodne gospodarske podpore Ukrajini, saj gosti sekretariat **multilateralne platforme za usklajevanje med donatorji** pod vodstvom skupine G7.

Ko je Rusija blokirala tranzit čez Črno morje, smo s solidarnostnimi pasovi vzpostavili **alternativne poti za ukrajinsko trgovino**. Od maja 2022 do januarja 2024 so solidarnostni pasovi omogočili **izvoz 122 milijonov ton blaga** in **uvoz 45 milijonov ton** v skupni vrednosti, ocenjeni na približno **139 milijard evrov**.

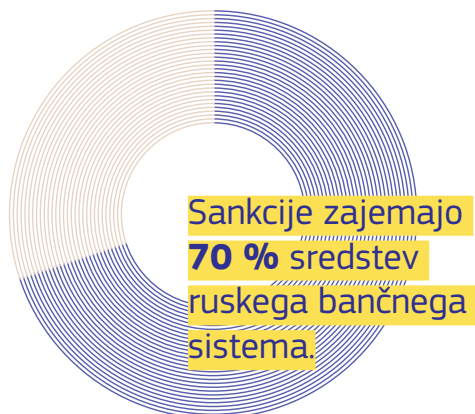
EU in države članice so mobilizirale tudi **več kot 28 milijard evrov vojaške podpore** za pomoč Ukrajini pri obrambi, vključno z več kot **6 milijardami evrov iz evropskega mirovnega instrumenta**. Poleg tega je bilo v okviru misije EU za vojaško pomoč Ukrajini doslej **usposobljenih več kot 40 000 ukrajinskih vojakov**.

Komisija je v rekordnem obsegu in rekordnem času pripravila in izvedla **13 svežnjev obsežnih sankcij** proti Kremlju in njegovim zaveznikom, da bi ohromila njihovo sposobnost za financiranje in vodenje vojne.

EU je dosegla dogovor o **izključitvi ključnih ruskih bank** iz sistema SWIFT

Sankcije EU trenutno veljajo za več kot **2 000 posameznikov in subjektov**. V EU je **zamrznjenih več kot 28 milijard evrov njihovih zasebnih sredstev**.

Naše sankcije veljajo za **58 % izvoza EU v Rusijo pred invazijo in 61 % uvoza pred vojno**. **Prepovedali smo uvoz surove nafte in rafiniranih naftnih derivatov iz Rusije po morju**. Ker je izvoz v EU zajemal približno polovico celotnega ruskega izvoza nafte (71 milijard evrov leta 2021), je bil učinek teh sankcij znaten.

Države članice so sprejele predlog Komisije in visokega predstavnika, da **se izredni prihodki** od upravljanja imobiliziranih sredstev ruske centralne banke v EU **uporabijo za podporo okrevanju in obnovi Ukrajine**.

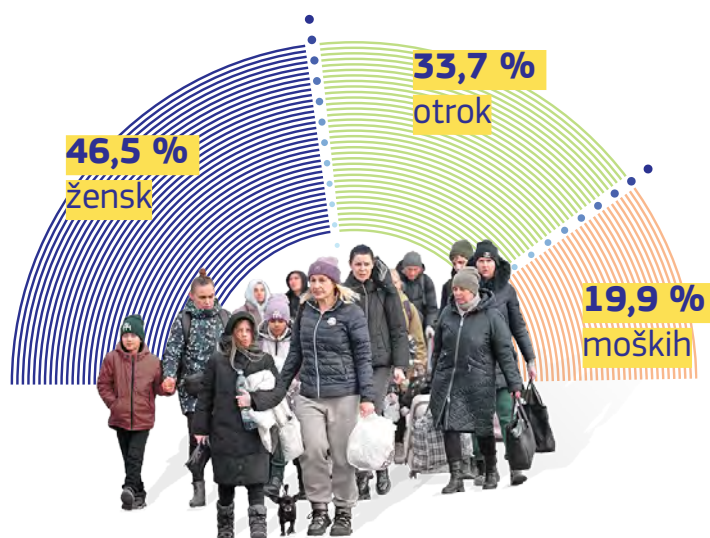

Kristina je ena od številnih **Ukrajincev in Ukrajink**, ki so zbežali pred rusko agresijo. Sprejela jo je **nizozemska regija Limburg**. Zahvaljujoč **direktivi o začasni zaščiti** se lahko **zdaj preživlja z delom v hotelu, v katerem se je nastanila ob po prihodu** na Nizozemsko.

Direktivo o začasni zaščiti smo aktivirali, da bi ljudem, ki bežijo pred vojno v Ukrajini, zagotovili zatočišče. **Danes več kot 4 milijone ljudi, predvsem žensk in otrok iz Ukrajine, uživa osnovne pravice v EU**, na primer dostop do trga dela, zdravstvene oskrbe in izobraževanja za otroke.

Začasna zaščita za več kot **4 milijone oseb**

V največji operaciji v okviru **mehanizma EU na področju civilne zaščite** smo Ukrajini zagotovili več kot 144 000 ton pomoči in vzpostavili sistem medicinske evakuacije (Medevac), ki je omogočil **evakuacijo več kot 3 000 ukrajinskih pacientk in pacientov v bolnišnice 22 evropskih držav**.

Krepitev zmogljivosti Evrope na področju odpornosti, varnosti in obrambe

Naše strateško okolje se je korenito spremenilo, zato je Evropa pred novo odgovornostjo. Zato Komisija pripravlja novo **evropsko strategijo za obrambno industrijo**. Ta bo zagotovila strateško usmerjenost in pomagala povezati prizadevanja držav članic in evropskih podjetij – od raziskav ter industrializacije in komercializacije novih sistemov do povečanja proizvodnje, usklajenega javnega naročanja in zanesljivosti oskrbe. **Za mir je namreč potrebna varnost.**

GLAVNI DOSEŽKI

Z **direktivo o odpornosti kritičnih subjektov**, v skladu s katero morajo države članice izvajati ocene tveganja za svoje kritične sektorje, smo povečali fizično varnost kritične infrastrukture in subjektov, z **načrtom za kritično infrastrukturo** pa smo vzpostavili okvir za enoten odziv na incidente, povezane s skupno kritično infrastrukturo.

Komisija se je **borila proti porastu dezinformacij in napačnih informacij**, zlasti na spletu. Okrepili smo **kodeks ravnanja glede dezinformacij**, ki velja za velika tehnološka podjetja, platforme in civilno družbo. Z **aktom o digitalnih storitvah** smo ustvarili dodatne možnosti za preprečevanje širjenja neresničnih informacij na spletu.

Okrepili smo **boj proti organiziranemu kriminalu in terorizmu na spletu in zunaj njega**. Določili smo pravila za boj proti novim oblikam trgovine z ljudmi in pripravili načrt za boj proti kriminalnim mrežam, zlasti tistim, ki so vključene v trgovino s prepovedanimi drogami. Za boj proti terorizmu in preprečevanje radikalizacije so bila sprejeta pravila, v skladu s katerimi morajo spletne platforme **odstraniti spletne teroristične vsebine v eni uri**.

Okrepili smo **čezmejno sodelovanje policije in drugih organov kazenskega pregona**. Europol in Eurojust sta dobila okrepljena pooblastila, da lahko bolje podpirata nacionalne organe.

Komisija se je zavzemala za to, da se ustvarijo pogoji za varno in uspešno **širitev schengenskega območja na Hrvaško, Romunijo in Bolgarijo**, hkrati pa posodobijo njegova pravila in upravljanje. **Leta 2022 je bil uveden letni schengenski cikel**, ki se vsako leto začne s **poročilom o stanju schengenske ureditve**, v katerem so opredeljena tveganja in varnostne vrzeli.

Sozakonodajalca sta februarja 2024 dosegla dogovor o posodobljenem **zakoniku o schengenskih mejah**. Novi zakonik vzpostavlja mehanizem za uvedbo začasnih omejitev potovanj na zunanjih mejah v primeru izrednih zdravstvenih razmer. Poleg tega državam članicam omogoča boj proti instrumentalizaciji migrantov s strani tretjih držav in nedržavnih akterjev.

Naše trdno partnerstvo z Natom je zdaj še močnejše. Z novo **skupno izjavo o sodelovanju med EU in Natom** razvijamo sodelovanje na področju hibridnih groženj, kibernetičnih vprašanj, terorizma in posledic podnebnih sprememb za varnost. Ustanovili smo **projektno skupino EU-NATO za odpornost kritične infrastrukture**, da bi bolje preprečevali najpogostejše motnje bistvenih storitev in obravnavali skupne varnostne izzive na področju kritične infrastrukture.

Pri mobilizaciji evropske obrambne industrije za povečanje domače proizvodnje imamo na voljo **Evropski obrambni sklad, instrument za kratkoročna javna naročila na področju obrambe in akt v podporo proizvodnji streliva**. Kratkoročne ukrepe za odziv na obsežno invazijo na Ukrajino bo kmalu nadomestil **evropski program za razvoj obrambne industrije**.

Skupne rešitve za najhujšo energetske krizo zadnjih desetletij

Rusija nas je med napadom na Ukrajino izsiljevala z energijo. To je v Evropi povzročilo energetske krizo in strah pred izpadi električne energije. Tudi ta izziv je Unija obvladala z združenimi močmi.

S prelomnim **načrtom REPowerEU**, ki ga je pripravila Komisija, smo zagotovili oskrbo z energijo in zmanjšali svojo odvisnost od Rusije. Našli smo nove zanesljive partnerje in tako diverzificirali oskrbo z energijo. Zahvaljujoč izjemnim prizadevanjem evropskih državljanek in državljanov ter podjetij smo **porabo plina zmanjšali za 18 %**. Poleg tega smo **pospešili uvajanje obnovljivih virov energije**.

Lani smo v EU prvič proizvedli več električne energije iz vetra kot iz plina. Količino sončne energije, proizvedene v Evropi, smo skoraj podvojili. **Število obratov za sončno in vetrno energijo se je letno povečalo za približno 35 %**.

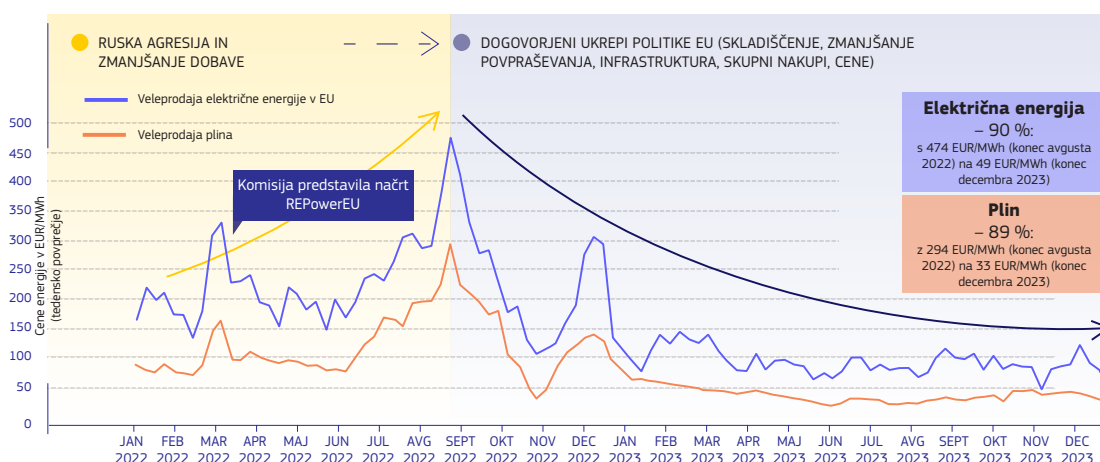
Da bi se odzvali na skokovito povečanje cen energije zaradi ruskega izsiljevanja, ki je našemu prebivalstvu in podjetjem povzročilo stiske, smo uporabili pristop, ki se je izkazal za uspešnega že med pandemijo.

Vzpostavili smo **energetsko platformo EU**, da bi združili povpraševanje po plinu in objavili konkurenčne razpise, s tem pa okrepili pogajalski položaj naših podjetij na svetovnih trgih. In delovalo je. Evropski kupci so imeli leta 2023 **prek platforme** dostop do **42 milijard kubičnih metrov plina**. Na zadnjem skupnem razpisu EU iz februarja 2024 pa je bilo povpraševanje trikrat večje od razpoložljivosti, pri čemer so mednarodni dobavitelji ponudili skupaj 97,4 milijarde kubičnih metrov.

Zaradi kombiniranih ukrepov, ki smo jih sprejeli, **so današnje cene energentov skoraj desetkrat nižje, kot so bile na vrhuncu krize**, odvisnost Evrope od fosilnih goriv iz Rusije pa je enkrat za vselej odpravljena.

GLAVNI DOSEŽKI

Gibanje cen plina in električne energije

GLAVNI DOSEŽKI

REPowerEU

Naš naložbeni načrt, s katerim naj bi se mobiliziralo skoraj 300 milijard evrov za zmanjšanje odvisnosti od ruskih fosilnih goriv in pospešitev prehoda na čisto energijo

VARČEVANJE Z ENERGIJO

Z usklajenim zmanjšanjem povpraševanja po plinu

18 %
upad povpraševanja od avgusta 2022 do decembra 2023

101 mrd. m³(*)
prihranek plina

99 %
napolnjenost zmogljivosti za skladiščenje plina novembra 2023
(presežen cilj 90 % do 1. novembra 2023)

ENERGETSKA PLATFORMA EU

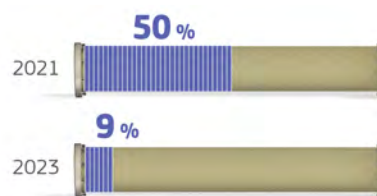
Na štirih razpisih EU za skupni nakup plina, organiziranih leta 2023 v okviru energetske platforme EU, je **113 podjetij** po vsej EU izrazilo povpraševanje po plinu v višini več kot 54 mrd. m³.

Evropskim kupcem je bilo **leta 2023 prek platforme ponujenih 42 milijard kubičnih metrov plina**.

DIVERZIFIKACIJA DOBAVE

Z novimi zanesljivimi dobavitelji

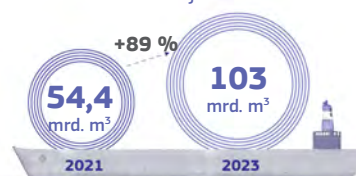
ODSTOTEK UVOZA RUSKEGA PLINA PO PLINOVODIH V SKUPNEM UVOZU PLINA V EU

Trenutni glavni dobavitelj za EU: **Norveška** (30 % uvoza po plinovodih v letu 2023)

Utekočinjeni zemeljski plin (UZP)

Uvoz UZP od neruskih dobaviteljev

Trenutni glavni dobavitelj UZP za EU: **Združene države** (46 % uvoza UZP)

NALOŽBE V OBNOVLJIVE VIRE ENERGIJE

Pospešitev prehoda na bolj trajnostno in cenejšo energijo

UVAJANJE OBNOVLJIVIH VIROV ENERGIJE (2023)

Sončna energija dodatnih
56 GW

Vetrna energija dodatnih
17 GW

PROIZVEDENA ELEKTRIČNA ENERGIJA (2023)

45 %
električne energije proizvedene iz obnovljivih virov

(*) mrd. m³ = milijard kubičnih metrov

Podpora v primeru nesreč

Komisija je v celotnem mandatu krepila zmogljivosti Evrope za zagotavljanje nujno potrebne podpore državam, ki jih prizadenejo nesreče, kot so poplave, gozdni požari, potresi in izredne zdravstvene razmere.

EU je s svojim **mehanizmom na področju civilne zaščite** podporo usmerjala v vse dele Evrope, pa tudi širše. Le nekaj ur po smrtonosnih **potresih, ki so prizadeli Albanijo, Hrvaško in Turčijo**, so naše ekipe pomagale reševati ljudi in odstranjevati ruševine. Tudi po uničujočih **poplavah v Belgiji, Nemčiji, Italiji in Sloveniji** so hitro nudile pomoč na terenu.

Od leta 2019 smo državam članicam in državam pristopnicam, ki so jih prizadele naravne nesreče in izredne razmere v javnem zdravju, **v okviru Solidarnostnega sklada EU zagotovili več kot 3 milijarde evrov.**

Naša gasilska flota se je borila proti požarom v naravi od Grčije do Portugalske, od Francije do Albanije, pa tudi na drugi strani Atlantika. **Zaradi najhujših gozdnih požarov zadnjih let je Kanada prvič nasploh prosila Evropo za pomoč.** In Evropa je priskočila na pomoč. Na stotine evropskih gasilcev se je borilo proti uničujočim požarom, ki so pustošili kanadske gozdove.

Zaradi pogostih in intenzivnih ekstremnih vremenskih dogodkov ter pandemije je postalo jasno, da se moramo na nesreče odzivati še bolje. Zato smo vzpostavili **rescEU**, skupno rezervo evropskih virov, ki zajema floto letal in helikopterjev za gašenje požarov ter letal za medicinsko evakuacijo, pa tudi zaloge medicinske opreme. To je prava evropska varnostna mreža za izredne razmere.

V primeru nesreč je Unija zdaj bolj kot kdaj koli prej opremljena za podporo Evropejcem in Evropejkam ter preostalemu svetu. Od leta 2020 smo koordinirali **232 operacij humanitarnega zračnega mostu, s katerimi smo se odzvali na 12 kriz po vsem svetu**, nazadnje na težke humanitarne razmere v Gazi.

232 operacij humanitarnega zračnega mostu v odziv na 12 kriz po vsem svetu

Švedska je floti EU za gašenje požarov v naravi v okviru rescEU prispevala še dve letali „scooper“, s čimer se je skupno število švedskih letal, ki so na voljo za nujne operacije na nacionalni in mednarodni ravni, povečalo na štiri.

Potres, ki je leta 2020 prizadel Hrvaško, je uničil univerzitetni klinični center v Zagrebu. S pomočjo sredstev EU se ta bolnišnica zdaj obnavlja, tako da bo skoraj pol milijona prebivalcev zagrebškega območja dobilo boljšo zdravstveno oskrbo.

GLAVNI DOSEŽKI

Komisija Ursule von der Leyen še naprej zagotavlja pomoč po vsem svetu. **V zadnjih štirih letih je bil mehanizem EU na področju civilne zaščite aktiviran že več kot 400-krat.**

Ko so se meje na začetku pandemije COVID-19 začele zapirati, **smo organizirali repatriacijo več kot 100 000 Evropejk in Evropejcev**, da bi se lahko ti s svojimi družinami vrnili domov.

Komisija je med pandemijo koordinirala in sofinancirala dobavo **190 milijonov kosov medicinske in osebne varovalne opreme, vključno z ventilatorji, v tretje države.**

Od začetka vojne agresije Rusije proti Ukrajini smo organizirali **največjo operacijo v zgodovini mehanizma EU na področju civilne zaščite in dostavili 144 000 ton pomoči.**

V odziv na uničujoče požare v naravi po vsej Evropi je bila z mehanizmom omogočena uporaba gasilskega osebja ter letal in helikopterjev za gašenje požarov. **Za reševanje izrednih razmer** zaradi gozdnih požarov, ki so leta 2023 pustošili v Grčiji, na Cipru, v Italiji in Tuniziji, **je bilo poslanih okrog 2 000 članov civilne zaščite, vključno z gasilci.**

Od leta 2019 smo po vsej Evropi v okviru **rescEU** ustvarili zaloge medicinske opreme, ki vsebujejo ključno opremo, kot so ventilatorji, osebna varovalna oprema, zdravila ter kemična, radiološka, jedrska in biološka oprema.

Komisija je vzpostavila tudi svetovne zaloge pomoči – **zmogljivost za evropski humanitarni odziv** –, ki se nahajajo v Latinski Ameriki, na Bližnjem vzhodu, v Aziji in Evropi. S pomočjo te zmogljivosti želi EU hitreje zagotavljati pomoč kriznim območjem.

EU ostaja vodilna svetovna donatorka humanitarne pomoči. Od decembra 2019 je humanitarno financiranje EU preseгло **11 milijard evrov**. Odzvali smo se na izredne humanitarne razmere po vsem svetu: od Afganistana do Sudana in nazadnje v Gazi.

Stalna zavezanost prednostnim nalogam

Evropski zeleni dogovor: strategija za rast, ki varuje podnebje

Na samem začetku mandata smo Evropo zavezali k skupnemu cilju: razvoju novega modela rasti, **evropskega zelenega dogovora**, ki temelji na čistem in krožnem gospodarstvu. Zastavili smo si cilje, da **do leta 2050 postanemo podnebno nevtralni**. Kajti samo kar se določi s številkami, se tudi udejanji. S temi cilji smo se zavzemali za prehod na čisto energijo, ki je ekonomsko vzdržen in socialno pravičen ter ščiti ljudi in planet.

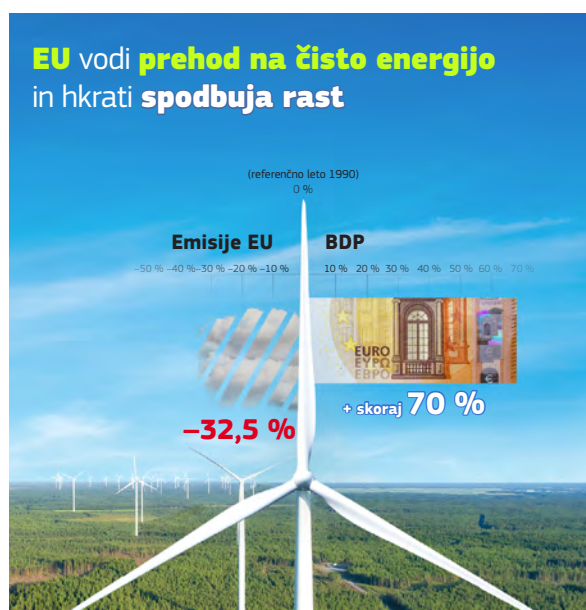
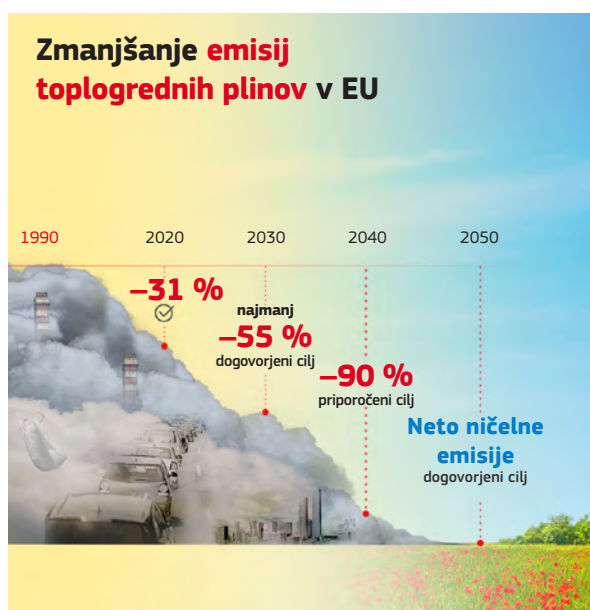

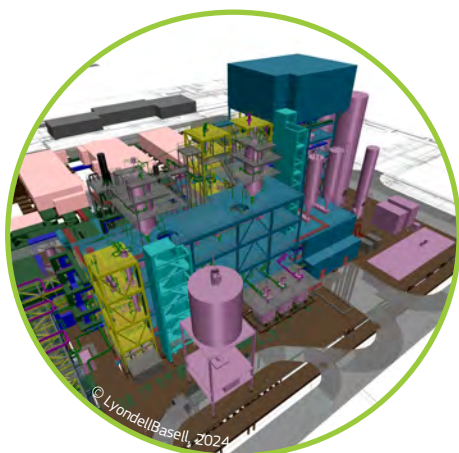
Naša vizija je jasna: **Evropa bi morala ostati glavna destinacija za naložbe, ki omogočajo stabilna in kakovostna delovna mesta, primerna za prihodnost, z močno industrijsko bazo.**

Vzpostavili smo okvir za **zmanjšanje emisij toplogrednih plinov do konca tega desetletja za vsaj 55 % v primerjavi z letom 1990**. Povečali smo naložbe na ravni EU. **Projekti v zvezi s podnebjem se financirajo s sredstvi EU v višini skoraj 400 milijard evrov iz instrumenta NextGenerationEU in kohezijske politike**. Vzpostavili smo trden okvir za trajnostno financiranje in postali največji izdajatelj zelenih obveznic na svetu.

Pokazali smo, da je gospodarsko rast mogoče oddvojiti od emisij: **od leta 1990 so se emisije toplogrednih plinov zmanjšale za 32,5 %, naše gospodarstvo pa je zraslo za skoraj 70 %.**

Spodbujali smo tudi razvoj inovativnih tehnologij, ki jih potrebujemo za zmanjšanje emisij. Z **aktom o neto ničelni industriji** bomo močno pospešili postopke izdaje dovoljenj za proizvodnjo čistih tehnologij in evropska podjetja podpirali pri tem, da izvedejo prehod, hkrati pa ohranijo svojo konkurenčno prednost.

Lyondell Basell v bližini Kölna v Nemčiji s podporo **sklada EU za inovacije** razvija komercialno donosen **obrat za recikliranje plastičnih odpadkov, ki bo 100-odstotno uporabljal električno energijo**. Projekt bo tako zmanjšal problem plastičnih odpadkov in pomanjkanja virov, hkrati pa bo **ogljico nevtralen**.

Temu zgledu mora slediti tudi preostali svet. Za obravnavanje selitve virov CO₂ smo vzpostavili **mehanizem za ogljično prilagoditev na mejah**. Ta mehanizem pomaga zagotoviti, da se emisije zmanjšajo ne glede na to, kje se proizvedejo, in da podnebni cilji EU niso ogroženi.

Takoj na začetku smo Evropejcem in Evropejkam obljubili, da si bomo prizadevali za socialno pravičen prehod. Svojo obljubo smo držali. Vzpostavili smo **Sklad za pravični prehod in Socialni sklad za podnebje**, da bi podprli tiste, ki so ranljivejši in se pri prilagajanju soočajo z največjimi izzivi.

Naš zeleni dogovor izpolnjuje svoje cilje – Evropa je na dobri poti, da doseže svoje podnebne cilje. V potrebnem razogljčenju naše industrije pa vidimo priložnost za rast.

Vzhodna Velikopoljska, regija **Poljske** z rudniki lignita, je na ambiciozni poti k podnebni nevtralnosti. S podporo **Skлада EU za pravični prehod** in **sklada za inovacije** bi lahko zgradila **prve poljske elektrolizatorje za proizvodnjo vodika**. Z aktivnim preusposabljanjem delavcev **ne bo na poti do podnebne nevtralnosti nihče zapostavljen**.

GLAVNI DOSEŽKI

EU je leta 2021 sprejela prva **evropska podnebna pravila**, v katerih so uzakonjeni cilji zelenega dogovora, da EU **do leta 2050 postane podnebno nevtralna**, pa tudi cilj, da se **emisije do leta 2030** v primerjavi z letom 1990 **zmanjšajo za 55 %**. Komisija je februarja 2024 priporočila dodaten vmesni cilj 90-odstotnega zmanjšanja emisij do leta 2040.

V tem mandatu je Komisija predstavila predlog o **Skladu za pravični prehod**. Ta sklad s finančno podporo v višini **19,7 milijarde evrov** podpira ranljive regije pri diverzifikaciji gospodarskih dejavnosti in obvladovanju socialno-ekonomskih posledic prehoda na čisto energijo.

Komisija je kmete v 22 državah članicah podprla s 330 milijoni evrov pri spopadanju s posledicami podnebnih dogodkov in višjimi vhodnimi stroški. Državam članicam smo omogočili tudi prožnost, da lahko za izboljšanje denarnega toka kmetov podporo EU do 200 % dopolnijo z nacionalnimi sredstvi in zagotovijo **višja predplačila iz sredstev skupne kmetijske politike**.

Od leta 2019 smo odobrili sedem **pomembnih projektov skupnega evropskega interesa**, v katerih sodeluje 22 držav članic. Ti ambiciozni projekti zadevajo na primer baterije, mikroelektroniko, vodik in računalništvo v oblaku. **Z državnimi pomočmi v višini 32,9 milijarde evrov bodo mobilizirali dodatne zasebne naložbe v vrednosti najmanj 50,3 milijarde evrov.**

Da bi **bolje izkoristili redke vire in zmanjšali količino odpadkov**, ki jih vsako leto proizvede EU (2,2 milijarde ton), smo sprejeli ukrepe za povečanje trajnosti proizvodov.

Izredni pomen pametnejše uporabe materialov je razviden iz **novega evropskega Bauhauusa**, ki z več kot 600 uradnimi partnerskimi organizacijami, ki segajo od vseevropskih mrež do lokalnih pobud, **zdaj dosega milijone državljanek in državljanov**.

V tem mandatu je Komisija posodobila **sistem EU za trgovanje z emisijami (ETS)**, da bi zajel **več dejavnosti** in več gospodarskih sektorjev spodbudil k izvajanju reform za prehod na čisto energijo. To ustvarja več prihodkov, ki se nato **ponovno investirajo v inovacije, podnebne ukrepe in socialno podporo**, na primer v okviru **sklada za inovacije, sklada za modernizacijo in Socialnega sklada za podnebje**.

Komisija želi zagotoviti, da bo naša **industrija pripravljena na zeleno dobo**. Podprli smo **proizvodnjo baterij** v EU in razvoj **čistega vodika**. Določili smo tudi zahteve za zagotovitev, da bodo v vseevropskem prometnem omrežju **polnilne postaje za električna vozila na voljo vsakih 60 km**. Z **mehanizmom za ogljično prilagoditev na mejah** smo obravnavali selitev virov CO₂, hkrati pa zagotovili, da se emisije zmanjšajo ne glede na to, kje se proizvedejo, in se ne zgolj prenesejo drugam.

Na podlagi **akcijskega načrta** Komisije za **ničelno onesnaževanje** so bili pripravljene predlogi za posodobljene **standarde o kakovosti vode, kakovosti zraka, industrijskih emisijah in kemikalijah**.

Bili smo na čelu pri sprejemanju **Kunminško-montrealskega svetovnega okvira za biotsko raznovrstnost**, ki je bil dogovorjen na zasedanju COP15 o biotski raznovrstnosti, in **pogodbe ZN o odprtem morju**.

Začeli smo vrsto **dialogov o prehodu na čisto energijo s ključnimi industrijskimi sektorji**, kot so **sektor vodika, energetsko intenzivne industrije in čiste tehnologije**. Dialogi o kritičnih surovinah, mobilnosti, infrastrukturi in gozdarstvu bodo potekali leta 2024.

Utrjevanje vodilnega položaja Evrope na digitalnem področju

V zadnjih letih je Evropa v digitalnem prostoru dosegla več za državljane in državljanke ter podjetja kot kdaj koli prej.

Na začetku mandata smo si zadali jasen cilj: **zagotoviti, da tehnologija koristi naši družbi in da inovacije krepijo našo konkurenčnost, hkrati pa čim bolj zmanjšati tveganja za državljane in državljanke.**

Ta cilj smo dosegli. Po vsej Evropi **smo vložili milijarde evrov v širitev omrežja optičnih vlaken in 5G.** Povezali smo podeželske regije, več sto tisoč delavcev pa opremili z znanji in spretnostmi za digitalno prihodnost. Uresničili smo **vizijo digitalnega prostora, ki je osredotočen na človeka, in utrdili svoj vodilni položaj na področju tehnologije.**

Leta 2019 niti eden od osmih glavnih superračunalnikov ni bil v Evropi. Danes se **štirje od najzmogljivejših računalnikov na svetu nahajajo v EU**, in sicer na Finskem, v Italiji, Španiji in Nemčiji.

Eden od naših **vrhunskih superračunalnikov** je **LUMI**, kar v finščini pomeni „sneg“. Zaradi lokacije na **severu Finske** potrebuje manj energije za hlajenje. LUMI uporablja **izključno vodno energijo**, njegova odvečna toplota pa **služi za ogrevanje na stotine gospodinjstev na tem območju.**

Obenem je Evropa postala vodilna v svetu na področju pravic državljanov na spletu. Z **aktom o digitalnih storitvah** smo določili osnovna načela za vsa digitalna podjetja v Evropi, pa tudi jasne pravice uporabnic in uporabnikov. Da bi pomagali pri boju proti sovražnemu govoru in dezinformacijam ter zaščitili mladoletnike, smo opredelili posebne odgovornosti velikih internetnih platform v zvezi z vsebinami, ki jih promovirajo in razširjajo. Z **aktom o digitalnih trgih** pa skrbimo za to, da velika digitalna podjetja ravnavo pošteno ter podjetjem iz EU zagotavljajo preglednost in pravno varnost.

Enako velja za umetno inteligenco. Z inovacijam prijaznim **aktom o umetni inteligenci** je Evropa prva in doslej edina celina, ki ima posebno ureditev področja umetne inteligence, osredotočeno na uporabe z visokim tveganjem. Akt o umetni inteligenci je več od pravilnika. **Za naša podjetja predstavlja odskočno desko, da lahko prevzamejo vodilno vlogo pri razvoju zaupanja vredne umetne inteligence.**

Vemo, da lahko umetna inteligenca izjemno poveča produktivnost naših podjetij. Zato jim pomagamo pri vključevanju umetne inteligence v njihove poslovne procese. **Zagonskim podjetjem ter malim in srednjim podjetjem** na primer **zagotavljamo dostop do naših vrhunskih superračunalnikov**, da lahko razvijajo, trenirajo in testirajo velike umetnointeligence modele.

Španka Nines, ki z možem in tremi otroki živi v Vigo, se zdravi zaradi metastatskega raka dojke. Izbrana je bila za sodelovanje v **projektu DIPCAN**, tj. študiji raka, ki se financira v okviru instrumenta **NextGenerationEU** in zajema 2 000 pacientk in pacientov. Ta študija povezuje **zdravstvene podatke pacientke oziroma pacienta z umetno inteligenco**, da se za vsako posamezno osebo opredeli najboljše in najučinkovitejše zdravljenje. Nines je deležna personaliziranega zdravljenja in njeni zdravniki so prepričani, da se lahko zaradi učinkovitejših terapij, ki jih omogoča diagnoza v okviru projekta DIPCAN, njena življenjska doba podaljša. **Kot pravi Nines: „Več raziskav, daljše življenje.“**

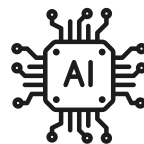
Hkrati smo razvili varen način za **izkoriščanje gospodarskega potenciala podatkov**. Z **aktom o podatkih** bomo spodbudili izmenjavo podatkov med tistimi, ki jih generirajo. To bo povečalo konkurenčnost naših trgov v oblaku, naš BDP pa se bo do leta 2028 povečal za več deset milijard evrov.

Evropsko digitalno desetletje prinaša rezultate.

GLAVNI DOSEŽKI

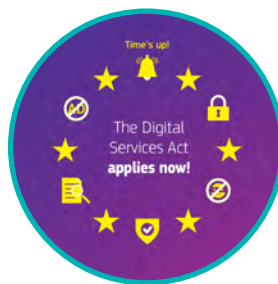
V tem mandatu je Evropa v digitalno področje vložila več kot kdaj koli prej. Danes **ima 80 % Evropejk in Evropejcev dostop do omrežja 5G**. Približno 56 % vseh gospodinjstev v EU je priključenih na optične kable.

Komisija Ursule von der Leyen že od prvega dne svojega mandata izkorišča potencial nastajajočih tehnologij, hkrati pa ščiti državljane in državljanke. Z **aktom o umetni inteligenci** je EU postala **prva jurisdikcija na svetu, ki zagotavlja, da umetna inteligenca ostaja varna in osredotočena na človeka**. Ta Komisija si je zastavila ambiciozen cilj, da v raziskave in inovacije na področju umetne inteligence vложи več kot milijardo evrov letno. **Leta 2022 smo za raziskave in razvoj na tem področju mobilizirali 3 milijarde evrov.**

Akt o upravljanju podatkov, ki velja od septembra 2023, določa zahteve za povečanje zaupanja v podatkovne posrednike in krepi mehanizme za souporabo podatkov.

Akt o digitalnih storitvah določa **novi standard za odgovornost spletnih platform**. V skladu s tem aktom za zelo velike spletne platforme ali iskalnike, ki mesečno dosežejo več kot 45 milijonov uporabnic in uporabnikov, veljajo strožja pravila. Doslej je bilo **22 storitev določenih kot zelo velike spletne platforme ali iskalniki**.

EU je z **aktom o digitalnih trgih** postavila globalni mejnik za **reguliranje gospodarske moči digitalnih „vratarjev“**, med katerimi so nekatera od največjih svetovnih digitalnih podjetij. Komisija je septembra 2023 na podlagi tega akta določila **šest vratarjev** – Alphabet, Amazon, Apple, ByteDance, Meta in Microsoft –, ki skupaj predstavljajo 22 jedrnih platformnih storitev.

Da bi Evropejcem in Evropejkam zagotovili varno in zanesljivo digitalno identiteto, je Komisija predlagala novo **denarnico za digitalno identiteto**. Od konca leta 2026 bo denarnica državljanom in državljanom EU omogočila **varno digitalno identiteto, ki varuje osebne podatke**.

Za okrepitev naše odpornosti na kibernetске grožnje je Komisija predlagala **direktivo NIS 2**, s katero so bila pravila o kibernetски varnosti razširjena na nove sektorje, kot so ponudniki telekomunikacijskih storitev, poštne storitve, javna uprava in zdravstvo.

Komisija je uvedla tudi **akt o kibernetски odpornosti**, ki določa zahteve glede kibernetске varnosti za vse izdelke strojne in programske opreme na evropskem trgu, od elektronskih varušek in računalniških iger do požarnih zidov in usmerjevalnikov.

V **aktu EU o kibernetiki solidarnosti** so predlagani ukrepi za izboljšanje kibernetike pripravljene kritičnih subjektov ter okrepitev zmogljivosti za krizno upravljanje in odzivanje na krize.

Da bi se Evropejke in Evropejci pripravili na digitalni prehod, je Komisija uvedla pobude za povečanje števila diplomantk in diplomantov na področju informacijske in komunikacijske tehnologije IKT ter za podporo državljanom in državljanom pri pridobivanju novih digitalnih spretnosti. Med te pobude spadata **akademija za kibernetike veščine** in **platforma za digitalne spretnosti in delovna mesta**.

Komisija v okviru **programa politike Digitalno desetletje** še naprej spremlja napredek Evrope na štirih področjih: digitalne spretnosti državljanov in državljanov, uporaba novih tehnologij v podjetjih, kot so umetna inteligenca, podatki in računalništvo v oblaku, izboljšanje povezanosti ter računalniške in podatkovne infrastrukture v EU ter zagotavljanje razpoložljivosti javnih storitev in uprave na spletu. V programu so določeni **konkretni cilji, ki jih je treba doseči do leta 2030, zlasti cilj, da bo imelo do takrat 80 % oseb, starih od 16 do 74 let, osnovne digitalne spretnosti**.

Praktičen pristop za bolj konkurenčno evropsko industrijo

Evropska industrija ima osrednjo vlogo pri našem poslanstvu, ki je skrb za blaginjo državljanov in državljanov. Poleg tega je ključna za doseg našega cilja, da zgradimo čisto gospodarstvo. Da bi naša industrija med prehodom ostala konkurenčna na svetovni ravni, **smo razvili pospešen pristop k podpiranju ključnih sektorjev, od čipov do čiste tehnologije, od baterij do vetrne energije**. To združuje naložbe, spretnosti, pametne regulativne mehanizme in sodelovanje s partnerji.

Ta pristop smo preizkusili z **evropskim aktom o čipih**, da bi spodbudili proizvodnjo čipov ter podprli širitev in inovacije v celotni vrednostni verigi. Delovalo je. **Evropski akt o čipih je že ustvaril več kot 100 milijard evrov načrtovanih naložb** vzdolž celotne vrednostne verige. Poleg tega ustvarja kakovostna delovna mesta po vsej Evropi, od Magdeburga do Catanie, od Dublina do Dresdna, od Vroclava do Grenobla.

Dežela **Saška** v vzhodni Nemčiji se je uspešno preobrazila in postala eno najpomembnejših tehnoloških vozlišč v Evropi s posebnim poudarkom na elektroniki. **Financiranje EU** je imelo pri tem ključno vlogo in je pomagalo pritegniti dodatne naložbe. Najpomembnejši projekt je naložba podjetja Infineon v višini **5 milijard evrov** v nov obrat za proizvodnjo čipov, ki naj bi ustvaril približno 1 000 novih visokokvalificiranih delovnih mest. Podjetje Infineon pričakuje, da bo prejelo **milijardo evrov javnih sredstev**.

Z uporabo enakega pristopa bomo poskrbeli, da bo prihodnost naše industrije čistih tehnologij nastajala v Evropi. **Akt o neto ničelni industriji** bo EU pomagal vzpostaviti trdne domače proizvodne zmogljivosti. Do leta 2030 bi morale evropske proizvodne zmogljivosti kriti vsaj 40 % našega povpraševanja po neto ničelnih tehnologijah. Naši strateški projekti in doline, reforme ter ciljno usmerjeno javno naročanje in pravila o dražbah, lahko EU pomagajo, da **postane vodilna v svetu pri prehodu na čisto energijo ter ustvarja zelena in kakovostna delovna mesta doma**.

Podobno smo razvili **akt o kritičnih surovinah**, da bi našim podjetjem zagotovili dostop do bistvenih materialov, ki so ključni za konkurenčnost in gospodarsko varnost Evrope. Evropa danes dobavlja večji delež svojih kovin redke zemlje in drugih kritičnih surovin iz Kitajske. Geopolitične napetosti ali dogodki, kot so pandemije, lahko v Evropi kadar koli povzročijo resne težave pri proizvodnji nižje v verigi. Zato smo razvili novo načelo „zmanjšajmo tveganja, ne prekinjajmo odnosov“ za Kitajsko, ki so ga do zdaj sprejele države članice EU in partnerke skupine G7. V Evropi razvijamo nove projekte, pa tudi koristna strateška partnerstva z državami, kot so Avstralija, Čile in Kanada, s ciljem zagotavljanja in predelave kritičnih surovin ter diverzifikacije dobavnih verig evropskih podjetij.

Da bi se prilagodili geopolitičnim razmeram, smo razvili **našo prvo strategijo za gospodarsko varnost**, ki vsebuje konkretne ukrepe za povečanje naše odpornosti in zmanjšanje tveganja za naše gospodarstvo. Tudi tu je naš pristop pragmatičen: spodbujanje lastnih zmogljivosti Evrope v ključnih sektorjih, zaščita pred odvisnostmi in partnerstva za spodbujanje skupnih interesov. **Tako Evropa postaja močnejša in varnejša**.

GLAVNI DOSEŽKI

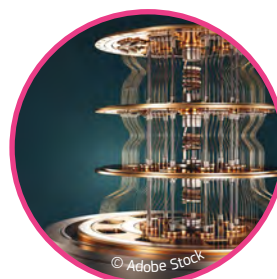
Komisija je **spodbudila naložbe, inovacije in kreativnost** v gospodarstvu. S podporo iz programa InvestEU smo mobilizirali **372 milijard evrov zasebnih in javnih naložb v naše zelene, digitalne in socialne prednostne naloge**. Do danes je bilo **v okviru programa InvestEU odobrenih in podprtih 175 projektov**.

Sozakonodajalca sta se februarja 2024 dogovorila o **najcelovitejši reformi pravil ekonomskega upravljanja** po finančni krizi. Nova pravila bodo pripomogla k **ponovni ureditvi javnih financ** in **zagotovila dovolj manevrskega prostora za naložbe**.

Komisija je v skladu z industrijskim načrtom v okviru zelenega dogovora sprejela **začasni okvir državne pomoči za krizne razmere in prehod**, na podlagi katerega je odobrila ukrepe državne pomoči v vrednosti skoraj **13 milijard evrov za pospešitev financiranja proizvodnje čistih tehnologij**.

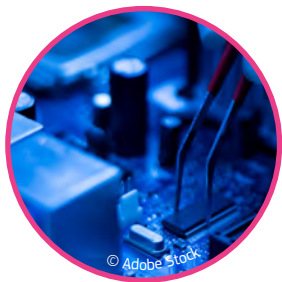
Komisija in visoki predstavnik sta junija 2023 predstavila prvo **evropsko strategijo za gospodarsko varnost**. Osredotoča se na **štiri kategorije tveganja**: tveganja za odpornost dobavnih verig, varnost kritične infrastrukture, tehnološko varnost in uhajanje tehnologije ter tveganja uporabe gospodarskih odvisnosti in gospodarske prisile kot orožja. Komisija je oktobra 2023 opredelila **štiri ključna področja za gospodarsko varnost: napredne polprevodniške tehnologije, tehnologije umetne inteligence, kvantne tehnologije in biotehnologije**.

V tem mandatu je Komisija uvedla **taksonomijo EU**, ki določa skupno opredelitev okoljskotrajnostnih gospodarskih dejavnosti. Od leta 2021 taksonomija EU zajema približno dve tretjini emisij toplogrednih plinov v Evropi. V povprečju je **približno 20 % naložb velikih podjetij EU, ki kotirajo na borzi, v osnovna sredstva usklajenih s taksonomijo.**

Komisija je določila tudi pravni okvir za **standard zelenih obveznic**. Sredstva, zbrana s to vrsto obveznic, **bodo v celoti usklajena z visokimi okoljskimi standardi taksonomije EU.**

Komisija je vodilna v svetu pri določanju pravil za kriptosredstva, ki prej niso bila regulirana. **Uredba o trgih kriptosredstev** je prinesla regulacijo in nadzor kriptosredstev ter ponudnikov storitev v zvezi z njimi.

V tem mandatu je Komisija uvedla **uredbo o digitalni operativni odpornosti**, katere namen je okrepiti kibernetško varnost evropskega finančnega sektorja.

Komisija je predlagala nova pravila za **takojšnja plačila v evrih**. Določila je tudi načela za prihodnji **digitalni evro**, ki so bila sprejeta februarja 2024.

EU je **ena prvih jurisdikcij na svetu**, ki je začela izvajati prvi davčni sporazum te vrste, ki ga je pripravila OECD. Komisija je predlagala direktivo, ki določa **15-odstotno minimalno učinkovito davčno stopnjo za multinacionalna podjetja, dejavna v državah članicah EU**. Direktiva je v veljavi od januarja 2024.

Komisija je predlagala ključne pobude za zmanjšanje stroškov izpolnjevanja davčnih obveznosti, vključno s pobudo „**Poslovanje v Evropi: okvir za obdavčitev dohodkov (BEFIT)**“. BEFIT bo uvedel enoten sklop pravil za določitev davčne osnove skupin podjetij. To bo zmanjšalo stroške izpolnjevanja obveznosti za podjetja, ki poslujejo v več kot eni državi članici.

Komisija Ursule von der Leyen je predstavila **najbolj ambiciozno in celovito reformo carinske unije EU od njene vzpostavitve leta 1968**. Naša reforma bo **poenostavila zahteve glede carinskega poročanja za gospodarske subjekte**.

Naše socialno tržno gospodarstvo

Konkurenčnost našega socialnega tržnega gospodarstva temelji na človeškem kapitalu – na spretnostih ter na blaginji naših delavcev in delavk. To je že od začetka mandata v središču našega delovanja.

Vzpostavili smo **Pakt za spretnosti**, da bi delavcem zagotovili usposabljanje, ki ga potrebujejo za zadostitev potrebam podjetij, in ga podprli z **naložbami v vrednosti 65 milijard evrov za spretnosti iz proračuna EU in instrumenta NextGenerationEU**. To je za naše ljudi in podjetja zelo pomembno, saj dve tretjini malih in srednjih podjetij v Evropi navaja, da ne morejo najti talentov, ki jih potrebujejo.

Nikola že več kot 12 let dela v premogovniškem kompleksu Maritsa Iztok v **Bolgariji**, ki je eden največjih tovrstnih rudnikov v Jugovzhodni Evropi. Odločil se je pridobiti **nove spretnosti za prihodnost**. V okviru **evropskega leta spretnosti** se je pridružil **projektu RES-SKILL**, v okviru katerega se premogovniški delavci prekvalificirajo za delo v **sektorju energije iz obnovljivih virov**. Z novimi kvalifikacijami bo pripravljen za sodobno, čisto gospodarstvo.

Vendar naša konkurenčnost temelji tudi na delovnih pogojih, ki našim delavcem in delavkam omogočajo, da so uspešni in se lahko osredotočijo na svoje delo. Komisija Ursule von der Leyen je obljubila in uresničila naslednje: zdaj imamo okvir EU za **izboljšanje ustreznosti minimalnih plač**. Delavci in delavke bi morali prejemati plače, ki omogočajo dostojno življenje ne glede na to, kje delajo.

S pojavom novih načinov dela se porajajo tudi izzivi, na primer v zvezi z dostopom do pravic iz dela in socialno zaščito. Zato smo v skladu z našimi zavezami ob začetku mandata predlagali pravila za izboljšanje delovnih pogojev pri platformnem delu. V letu 2021 je bilo v EU dejavnih več kot 500 digitalnih platform, ki ponujajo delo več kot 28 milijonom ljudi – večina med njimi je samozaposlenih, nekateri pa so dejansko zaposleni.

Določili smo tudi pravila o **preglednosti plačil**, da bi udeležili temeljno načelo, da **si enako delo zasluži enako plačilo, ne glede na to, ali ga opravlja moški ali ženska**. Uvedli smo **jamstvo za otroke**, da bi si lahko družine v stiski privoščile otroško varstvo ter da lahko matere in očetje hkrati delajo in skrbijo za družino. Evropa potrebuje vse svoje talente.

Uspelo nam je tudi doseči dolgoročen cilj: **v evropske upravne odbore pripeljati več žensk**.

S sprejetjem direktive o zastopanosti žensk v upravnih odborih, o kateri deset let ni bilo dogovora, si je Unija zdaj zadala cilj, v skladu s katerim

bi ženske zasedale 40 % neizvršnih direktorskih mest

v družbah, ki kotirajo na borzi. To je dobra novica za ženske, saj bi bil s tem stekleni strop prebit. Hkrati je to dobra novica za naše gospodarstvo, saj so podjetja, ki podpirajo raznolikost, uspešnejša.

V tem mandatu je Komisija predstavila tudi nove pobude proti rasizmu in antisemitizmu, pa tudi pobude za LGBTIQ osebe, invalide in Rome. Prizadevali smo si za boljšo Unijo, v kateri so lahko uspešni vsi Evropejci in Evropejke, ne glede na barvo kože, veroizpoved, starost, spol in spolno usmerjenost.

Cilj, v skladu s katerim bi **ženske** zasedale
40 % neizvršnih direktorskih mest
v družbah, ki kotirajo na borzi

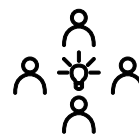
GLAVNI DOSEŽKI

Komisija je pripravila akcijski načrt za uresničitev **evropskega stebra socialnih pravic**. Načrt določa jasne cilje, ki naj bi jih EU dosegla do leta 2030: **78-odstotna zaposlenost, udeležba 60 % odraslih v letnem usposabljanju in zmanjšanje števila ljudi, ki jim grozi revščina ali socialna izključenost, za vsaj 15 milijonov**.

Predsednica Ursula von der Leyen je bila konec januarja 2024 sogostiteljica **vrha socialnih partnerjev v Val Duchessu**, na katerem so se sestali institucije EU in socialni partnerji, da bi okrepili socialni dialog.

Za zagotovitev blaginje v EU v prihodnosti je treba nujno obravnavati izzive, ki jih prinaša demografski prehod. Komisija je predstavila **nabor orodij za demografijo**. Zbirka orodij temelji na štirih stebrih: (i) podpiranje staršev pri boljšem usklajevanju družinskih želja in plačanega dela, (ii) podpiranje in opolnomočenje mlajših generacij, (iii) opolnomočenje starejših generacij in ohranjanje njihove blaginje ter (iv) odpravljanje pomanjkanja delovne sile z upravljanimi zakonitimi migracijami, kjer je to potrebno.

Socialni cilji EU do leta 2030

2021

Do leta 2030 bi moralo biti **zaposlenega** vsaj **78 %** prebivalstva, starega od 20 do 64 let.

2030

Do leta 2030 bi se moralo vsako leto vsaj **60 %** vseh odraslih **udeležiti usposabljanja**.

2021

Do leta 2030 bi se moralo za vsaj **15 milijonov** zmanjšati število oseb s **tveganjem revščine ali socialne izključenosti**.

2030

Gospodarstvo za ljudi

GOSPODARSKE RAZMERE

Gospodarstvo EU ob zaporednih gospodarskih šokih zadnjih let **še naprej dokazuje, da je izjemno odporno.**

Močno gospodarsko okrevanje

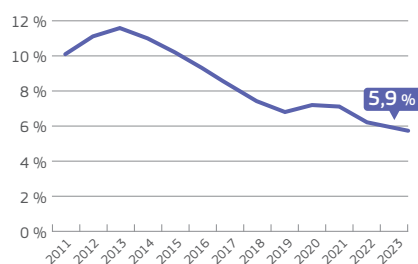
V obdobju 2021–2023 (*) se je gospodarstvo EU v primerjavi z ravno iz leta 2020 ponovno povečalo za **10 %**.

Ekspanzija

K ekspanziji je prispeval **trden trg dela**, pri čemer so stopnje brezposelnosti dosegle rekordno nizko raven, zaposlenost pa se je povečala.

Brezposelnost

Skupna stopnja brezposelnosti v EU, desezonirana.

Vir: Eurostat.

NEXTGENERATIONEU

Instrument NextGenerationEU je več kot le odziv na izzive, ki jih je prinesla pandemija COVID-19. **Je zgodovinska priložnost za izgradnjo gospodarstva za vse državljanke in državljanke ter podjetja v EU.**

Naložbe

Skupne evropske naložbe v višini **več kot 800 milijard evrov** za bolj zdravo, zeleno in digitalno Evropo.

Mehanizem za okrevanje in odpornost

385 milijard evrov v posojilih

338 milijard evrov v obliki nepovratnih sredstev za naložbe v reforme in projekte

Izplačila

Skupaj je bilo izplačanih že **225 milijard evrov** vključno s **67 milijardami evrov** predhodnega financiranja.

BDP

Že samo naložbe, ki se financirajo iz instrumenta NextGenerationEU, bi lahko v letu 2026 (**)
povečale BDP EU za približno **1,4 %**.

(*) To vključuje predhodne podatke za leto 2023.

(**) To ne vključuje znatnega učinka reform na rast v načrtih za okrevanje.

VLAGANJE V SPRETNOSTI

Evropsko leto spretnosti

EU z evropskim programom spretnosti veliko vlaga v **vseživljenjsko učenje**, da bi spretnosti ljudi prilagodila nenehno spreminjajočemu se trgu dela.

V evropskem letu spretnosti so bile spretnosti v središču več kot **2 000 dogodkov** in srečanj.

Skladi

EU vlaga približno **65 milijard evrov** v programe spretnosti, večinoma prek mehanizma za okrevanje in odpornost ter Evropskega socialnega sklada plus.

Pakt za spretnosti

Leta 2022 je **dva milijona** ljudi imelo koristi od dejavnosti izpopolnjevanja in preusposabljanja v okviru Pakta za spretnosti.

Leta 2022 je bilo v okviru Pakta posodobljenih ali razvitih **15 500** programov usposabljanja.

ENOTNI TRG

Že tri desetletja oblikujemo močan enotni trg, **ki je največji trg na svetu**, z močno socialno razsežnostjo.

BDP

Znaša

15 % svetovnega BDP

Po ocenah je enotni trg od svoje ustanovitve pred tremi desetletji BDP EU povečal za dodatnih **9 %**.

Velikost

Zajema

440 milijonov državljanek in državljanov

23 milijonov podjetij

Da bi pripomogla k uspehu naslednje generacije Evropejcev in Evropejk, je Komisija predstavila priporočilo o vzpostavitvi **evropskega jamstva za otroke**, ki vsem otrokom, ki jih ogroža revščina, zagotavlja dostop do najosnovnejših pravic, hkrati pa staršem pomaga, da jim ni treba izbirati med delom in družino.

Vrtec v industrijski coni Agios Athanasios na Cipru s pomočjo **financiranja EU** mladim staršem, zlasti ženskam, omogoča da **delajo in preživljajo svojo družino**, hkrati pa je zelo blizu njihove službe **poskrbljeno za njihove otroke**.

Komisija je uvedla tudi **podporo zaposlovanju mladih**, da bi **olajšala dostop do delovnih mest za naslednjo generacijo**. V središču te pobude je **okrepljeno jamstvo za mlade**. Jamstvo za mlade zagotavlja, da **se mladim do 30 let** v štirih mesecih po tem, ko postanejo brezposelni ali prenehajo z izobraževanjem, **ponudi zaposlitev, nadaljnje izobraževanje, pripravništvo ali vajeništvo**.

Od novembra 2022 imamo nova pravila za **izboljšanje ustreznosti minimalnih plač v državah z zakonsko določenimi minimalnimi plačami**, ki določajo jasna merila za določanje plač in njihovo usklajevanje.

Pravila **spodbujajo tudi več kolektivnih pogajanj** ter boljše izvrševanje in spremljanje.

Komisija je uvedla tudi prelomna pravila o **preglednosti plačil**, ki bodo pripomogla k **odpravi plačilne vrzeli med spoloma**. Pravila bodo pomagala uveljavljati **načelo enakega plačila za ženske in moške** ter **izboljšala dostop do pravnega varstva za žrtve diskriminacije pri plačilu**.

V tem mandatu sta se zakonodajalca dogovorila tudi o novih pravilih, ki bodo **inkriminirala fizično nasilje, vključno s psihološkim, ekonomskim in spolnim nasiljem nad ženskami po vsej EU**.

Komisija je z namenom izboljšanja zdravja in varnosti pri delu določila **strateški okvir EU za varnost in zdravje pri delu za obdobje 2021–2027**.

Predstavili smo več predlogov za omejitev tveganj, s katerimi se soočajo delavci in delavke zaradi izpostavljenosti nevarnim snovem, vključno z azbestom, svincem, diizocianati in drugimi **rakotvornimi, mutagenimi in reprotoksičnimi snovmi**.

Zahvaljujoč **načrtu za boj proti brezdomstvu mesta Košice in Slovaške** se je v obdobju 2021–2023 **37 družin vrnilo v svoje domove** v Košicah, potem ko so izkusile dolgotrajno brezdomstvo. Lokalne nevladne organizacije pod vodstvom fundacije DEDO so s **podporo Evropskega socialnega sklada** družinam pomagale najti in obdržati bivališče.

Komisija je predlagala tudi **nov celovit pristop k duševnemu zdravju**. Načrt se osredotoča na najranljivejše skupine, kot so otroci, mladi in starejši, ter vključuje **20 vodilnih pobud in 1,23 milijarde evrov sredstev** na področju izobraževanja in ozaveščanja.

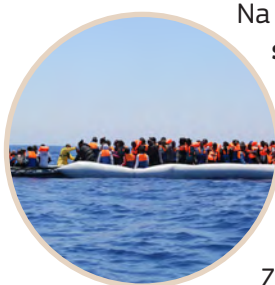
Komisija je postavila temelje za vzpostavitev **Unije enakosti**. Skupaj s strategijo za enakost spolov smo sprejeli doslej prvi **akcijski načrt EU za boj proti rasizmu** ter prvo **strategijo EU za boj proti antisemitizmu in za negovanje judovskega življenja**. Ta Komisija je sprejela tudi prvo **strategijo za enakost LGBTIQ oseb**. Oktobra 2020 smo okrepili okvir za podporo **Romom** v EU.

Marca 2021 smo sprejeli **strategijo o pravicah invalidov za obdobje 2021–2030**. Sozakonodajalca sta se že dogovorila o predlogu Komisije za **evropsko kartico ugodnosti za invalide** in evropsko parkirno karto za invalide.

Ukrepanje proti nedovoljenim migracijam

Evropa je celina, katere zgodovino so oblikovali številni narodi. Vedno bomo spoštovali naše obveznosti zagotavljanja varnosti ljudem, ki iščejo mednarodno zaščito, in ponosni smo, da bomo omogočili zakonite načine migracij, ki bodo koristili tudi evropskim družbam in gospodarstvu. Vendar je v preteklih krizah, ko je v EU vstopilo doslej največje število beguncev in migrantov brez urejenega statusa, postalo jasno, da Evropa ni imela pravih orodij za spoprijemanje s pritiski.

Na začetku mandata te Komisije smo se zato zavezali k vzpostavitvi **skupnega sistema za boljše upravljanje migracij v EU**. Zato smo predlagali **novi pakt o migracijah in azilu**.

Po zapletenih političnih in pravnih pogajanjih so države članice in Evropski parlament dosegli dogovor o tem celovitem sklopu pravil, ki **Evropi** po desetletjih ovir in stagnacije **omogoča nov začetek**.

Z novimi pravili bomo lahko boljše **zagotavljali nadzor nad našimi zunanjimi mejami**. **Azilne postopke, postopke vračanja in postopke na meji** bomo s strožimi roki in pravili za omejitev zlorab prošenj ali ponovnih prošenj **pospešili in naredili učinkovitejše**, pri tem pa bomo poskrbeli za potrebna jamstva za posameznike. Odločbe o vrnitvi bodo osebam brez pravice do prebivanja izdane takoj.

Grčija izvaja pionirski **integracijski projekt**, ki se financira iz instrumenta **NextGenerationEU** in v okviru katerega se **begunci in migranti**, vključno z invalidi, **usposabljujejo na področju zaščite pred požari in potresi**. Projekt zbližuje lokalne prebivalce in migrante v soočanju s skupnimi izzivi.

Zdaj imamo jasnejša pravila o odgovornosti držav članic z **izboljšanimi ukrepi za omejitev sekundarnih gibanj**.

Države članice se bodo medsebojno podpirale z uporabo prožnega, vendar stalnega solidarnostnega mehanizma. Vsaka bo lahko izbrala vrsto solidarnosti, ki jo želi zagotoviti. Unija je zdaj boljše opremljena za upravljanje migracij.

Vzporedno z razvojem učinkovitejše zakonodaje je Komisija z operativno podporo in pomočjo agencij EU v tem mandatu podpirala države članice pri reševanju **perečih izzivov** – od večjega števila prihodov v Sredozemlje do instrumentalizacije migracij s strani Belorusije. Poleg tega smo vzpostavili **partnerstva s tretjimi državami** za boj proti tihotapljenju in povečanje vračanja.

Sporazum o celovitem partnerstvu, ki smo ga podpisali s **Tunizijo**, na primer prinaša vzajemne koristi, ki presegajo migracije – od energije in izobraževanja do spretnosti in varnosti. To bo vzorčni sporazum za podpis drugih sporazumov s partnerskimi državami za spodbujanje sodelovanja in izboljšanje upravljanja migracij.

GLAVNI DOSEŽKI

Komisija je z **novim paktom o migracijah in azilu** oblikovala močne določbe za zagotovitev dolgoročne in vzdržne rešitve pri **vzpostavljanju skupnega sistema EU za upravljanje migracij**. Ti novi predpisi bodo zagotovili **trdno in pravično upravljanje migracij**.

Ključni element pakta je pravična delitev **odgovornosti** in **solidarnosti**.

Novi predpisi bodo pojasnili **merila za priznanje mednarodne zaščite ter pravice in obveznosti beguncev, uvedli pa bodo tudi strožja pravila za sankcioniranje nedovoljenega gibanja znotraj EU.**

Mladoletniki brez spremstva bodo prejeli takojšnjo pomoč, prosilcem za azil z ustrezno utemeljenimi prošnjami pa bodo države članice zagotovile **pravico do dela.**

Da bi Evropa ostala konkurenčna, je Evropska komisija predlagala ukrepe za **privabljanje spretnosti in talentov**, ki jih naša gospodarstva in družbe potrebujejo.

Direktiva o modri karti omogoča visoko usposobljenim delavcem iz tretjih držav, da prispejo po hitrih postopkih za sprejem in prispevajo h gospodarski konkurenčnosti EU.

Nova pravila **direktive o enotnem dovoljenju** zagotavljajo skupne pravice za delavce iz tretjih držav v zvezi z delovnimi pogoji, socialno varnostjo, priznavanjem kvalifikacij in davčnimi ugodnostmi.

Komisija si prizadeva za inovativna **partnerstva za privabljanje talentov** s ključnimi partnerskimi državami, vključno z Marokom, Tunizijo, Egiptom, Bangladešem in Pakistanom. Ta partnerstva bodo ljudem iz navedenih držav omogočila, da se zaposlijo, študirajo in usposablajo v EU ter razvijajo nove spretnosti, ki lahko pozneje koristijo njihovim izvornim državam.

V tem mandatu je Komisija predstavila **štiri akcijske načrte** za glavne migracijske poti: **osrednjesredozemsko, zahodnobalkansko, zahodnosredozemsko in atlantsko ter vzhodnosredozemsko pot.** Ko se je Italija poleti 2023 soočala z velikim povečanjem števila nedovoljenih prihodov, je predsednica **von der Leyen** sprožila **načrt v desetih točkah za Lampeduso.**

Akcijski načrti prinašajo rezultate. Na Zahodnem Balkanu se je število prihodov **v letu 2023 v primerjavi z letom 2022 zmanjšalo za 31 %.**

Komisija je **državam članicam** zagotovila tudi **finančno podporo**. Približno 6 milijard evrov iz Sklada za azil, migracije in vključevanje (2019–2023) je bilo izplačanih za podporo državam članicam pri upravljanju migracij; za upravljanje meja so bile zagotovljene tri milijarde evrov iz Sklada za notranjo varnost – meje in vizumi (2019–2020); milijarda evrov iz Sklada za notranjo varnost – policija (2019–2020) pa je prispevala h krepitvi varnosti.

Komisija je na mednarodni konferenci v Bruslju, na kateri so sodelovale države z vsega sveta, objavila poziv k ukrepanju za **svetovno zavezništvo za boj proti tihotapljenju migrantov**. Hkrati smo predlagali tudi **ново zakonodajo za preprečevanje tihotapljenja migrantov in boj proti njemu**, s katero se posodablja 20 let star zakonodajni okvir, da bi uvedli minimalna pravila za preprečevanje pomoči pri nedovoljenem vstopu, tranzitu in prebivanju v EU.

Krepitev demokracije in pravne države

Komisija Ursule von der Leyen se je na začetku mandata zavezala, da bo **pravna država njena prednostna naloga in da bo evropski demokraciji dala nov zagon**. Številni dogodki v Uniji in zunaj nje so potrdili, da smo imeli prav: **demokracija ni nekaj samoumevnega**. Zanj se moramo boriti vsak dan znova. Komisija je pripravila zakonodajo za zaščito in krepitev demokracije, boj proti tujemu vmešavanju, boj proti dezinformacijam, zaščito svobode in pluralnosti medijev ter varnosti novinarjev.

Poleg tega smo sprejeli ukrepe brez primere, da bi ohranili pravno državo v vseh državah članicah. Pripravili smo **letno poročilo o stanju pravne države** s prilagojenimi priporočili za vsako državo članico, da bi preprečili kršitve pravne države in jo še okrepili. Če dialog ni zadoščal, smo uporabili vsa razpoložljiva orodja, vključno s **postopki za ugotavljanje kršitev ali mehanizmom pogojenosti za zaščito proračuna**. To omogoča začasno ustavitev plačil iz proračuna EU, če država članica ne spoštuje pravne države. Na zahtevo Komisije je bila ta določba aktivirana za **Madžarsko**.

Odločno smo se spoprijeli z izzivi za pravno državo, da bi zaščitili evropsko demokracijo ter naše svobodne in odprte družbe.

GLAVNI DOSEŽKI

Komisija je z **akcijskim načrtom za evropsko demokracijo** sprejela konkretne ukrepe za spodbujanje svobodnih in poštenih volitev, krepitev svobode medijev in boj proti dezinformacijam.

Komisija je predlagala novo zakonodajo o **političnem oglaševanju**, volilni pravici in financiranju strank. Ko bo začela veljati, **bodo morali biti politični oglasi označeni kot taki in vsebovati jasno navedbo, kdo jih financira**.

Komisija je z **evropskim aktom o svobodi medijev** prvič določila niz skupnih zaščitnih ukrepov za zaščito svobode in pluralnosti medijev v Evropi, vključno z zaščito uredniške neodvisnosti in pluralnosti medijev, ter za zagotovitev neodvisnega delovanja javnih medijev.

Postopki za ugotavljanje kršitev so ključno orodje za zaščito pravne države. Z **novim mehanizmom pogojenosti** ima EU zdaj pristojnost, da **zadrži sredstva EU, kadar pride do kršitev načela pravne države.**

Za učinkovit boj proti tveganju **korupcije** je Komisija maja 2023 sprejela sveženj **protikorupcijskih ukrepov**, ki vključujejo pravila za inkriminacijo kaznivih dejanj korupcije in uskladitev kazni po vsej EU. V letnem poročilu o stanju pravne države spremljamo dogajanje, pomembno za boj proti korupciji.

Komisija je prvič določila skupne zaščitne ukrepe za **zaščito svobode in pluralnosti medijev v Evropi** ter uvedla zakonodajo, **ki novinarje in zagovornike človekovih pravic ščiti pred strateškimi tožbami za onemogočanje udeležbe javnosti.**

Komisija je predlagala ustanovitev **organa za etiko, ki bi zajemal vse institucije EU** ter bi določil etične standarde za vse institucije in zagotavljal redno usklajevanje med njimi.

Zaključili smo mehanizem za sodelovanje in preverjanje, ki je bil ob pristopu **Bolgarije in Romunije** uveden kot prehodni ukrep za olajšanje napredka na področju reforme sodstva in boja proti korupciji. Ker sta obe državi članici dosegli izjemen napredek, je bilo pravično, da se mehanizem preneha uporabljati.

več kot **700 000** udeležencev

49 predlogov

95 % nadaljnjih ukrepov v zvezi s predlaganimi ukrepi Konference, ki so v naši pristojnosti

Da bi okrepila udeležbo državljanek in državljanov, je Komisija prevzela vodilno vlogo na **Konferenci o prihodnosti Evrope**. Digitalno platformo konference je obiskalo več kot pet milijonov uporabnikov. Prek 700 000 udeležencev se je udeležilo dogodkov po vsej Uniji.

Udeleženci konference so ob zaključku 9. maja 2022 predstavili poročilo, ki je vsebovalo **49 predlogov** o temah, kot so varnost, digitalna preobrazba, izobraževanje, kultura, mladi, šport in drugo.

Komisija je ukrepala v zvezi s skoraj 95 % ukrepov, ki jih je predlagala Konferenca o prihodnosti Evrope in so v njeni pristojnosti. Delovna programa Komisije za leti 2023 in 2024 sta temeljila na rezultatih konference.

Komisija je tudi nadgradila **portal Povejte svoje mnenje** v enotno vstopno točko za vsa orodja, ki omogočajo angažma državljanov.

Pri ključnih zakonodajnih dosjelih smo dosegli pomemben napredek, saj **smo predložili več kot 840 predlogov**. Zahvaljujoč učinkovitemu sodelovanju z Evropskim parlamentom in Svetom Evropske unije **je bilo sprejetih skoraj 75 % vseh zakonodajnih predlogov te Komisije**.

Močnejša in drznejša Evropa v svetu

Komisija Ursule von der Leyen je v zadnjih letih večkrat pokazala, kako je mogoče premagati ogromne izzive, **če sodelujemo s prijatelji in partnerji**. Zmožnost EU za oblikovanje močnih zavezništov po vsem svetu je pripomogla h krepitvi vloge Evrope v svetu.

Sedanji kolegij komisarjev in komisark se je najprej odpravil na obisk v Afriko. Z delom Komisije Ursule von der Leyen so **odnosi z Združenimi državami dosegli novo raven**, in sicer s tesnim sodelovanjem v podporo Ukrajini, pa tudi na področju energije, podnebnih ukrepov, trgovine in tehnologije.

Komisija je pomagala tudi pri ponovni vzpostavitvi odnosov z **Združenim kraljestvom** po njegovem izstopu. Izpogajala je **Windsorski okvir**, ki je enega naših najpomembnejših odnosov na evropski celini znova usmeril na pozitivno pot.

S strategijo **Global Gateway**, največjim evropskim naložbenim programom doslej, smo razvili novo generacijo partnerstev. Global Gateway v vrednosti **300 milijard evrov** je naša ponudba za kakovostne naložbe in infrastrukturne projekte, ki **spoštujejo visoke okoljske in socialne standarde ter ustvarjajo delovna mesta in rast v lokalnem okolju**.

Strategija Global Gateway pomeni razvoj **partnerstev, ki koristijo vsem**, ob upoštevanju interesov naših partnerjev in EU z geopolitičnega vidika.

In že prinaša rezultate. **Izbranih je bilo več kot 200 vodilnih projektov** z naložbami v višini 66 milijard evrov, od strateških partnerstev za surovine z Namibijo, Čilom in Argentino, do sodelovanja z Marokom in Egiptom na področju obnovljivega vodika, ali pa digitalnega podmorskega kablskega sistema, imenovanega Medusa, ki povezuje EU s severnoafriškimi državami. Takih projektov bo še veliko več.

Global Gateway

Največji evropski globalni naložbeni program doslej

Vreden
300 milijard evrov

Izbranih je bilo več kot
200 vodilnih projektov

Global Gateway podpira ambiciozen **projekt za koridor Lobito**. Koridor bo povezal južni del Demokratične republike Kongo, severozahodni del Zambije in pristanišče Lobito v Angoli. To bo **izboljšalo dostop Demokratične republike Kongo in Zambije do svetovnih trgov** z izboljšanjem pretoka blaga in mobilnosti državljanov.

Strategija Global Gateway, ki se izvaja v okviru pristopa Ekipe Evropa (sodelovanje institucij EU in držav članic EU), podpira čisti in digitalni prehod po vsem svetu, hkrati pa krepi vpliv EU na svetovnem prizorišču.

Evropa utrjuje svoj ugled kot zanesljiva dolgoročna partnerica in si prizadeva za vzajemne koristi.

STRATEGIJA GLOBAL GATEWAY: PET NALOŽBENIH PRIORITET

DIGITALNO PODROČJE

EU podpira odprt in varen internet.

PODNEBJE IN ENERGIJA

EU podpira naložbe in pravila, ki utirajo pot prehodu na čisto energijo.

PROMET

EU podpira vse vrste zelenega, pametnega in varnega prometa.

ZDRAVJE

EU pomaga krepiti dobavne verige in lokalno proizvodnjo cepiv.

IZOBRAŽEVANJE IN RAZISKAVE

EU vlaga v visokokakovostno izobraževanje s posebnim poudarkom na dekletih in ženskah ter ranljivih skupinah.

GLAVNI DOSEŽKI

Komisija Ursule von der Leyen je svojo **vodilno vlogo v svetu na področju podnebnih ukrepov** utrdila z evropskim **zelenim dogovorom** in intenzivnim delom, ki zagotavlja, da naši partnerji po vsem svetu izpolnjujejo **zaveze iz Pariškega sporazuma**.

Zelena zavezništva in partnerstva smo sklenili s tesnimi partnerji, kot so Kanada, Japonska, Maroko, Norveška in Republika Koreja. Poleg tega smo vzpostavili **partnerstva za pravičen energetske prehod** z Južno Afriko, Senegalom, Indonezijo in Vietnamom, da bi te države podprli pri njihovem zelenem prehodu.

Komisija Ursule von der Leyen si prizadeva za **dopolnitev naše evropske družine**. Evropski svet je decembra 2023 odobril začetek pristopnih pogajanj z **Ukrajino** in **Moldavijo**. Leta 2022 smo začeli pristopna pogajanja z **Albanijo** in **Severno Makedonijo, Bosni in Hercegovini** ter **Gruziji** pa je bil podeljen status države kandidatke.

Poleg tega bo **načrt** Komisije **za rast za Zahodni Balkan** s 6 milijardami evrov prinesel nekatere **koristi članstva že pred pristopom in spodbudil gospodarsko rast** na Zahodnem Balkanu.

Komisija je **odnose med EU in ZDA** po obdobju, ki so ga zaznamovala nesoglasja, **ponovno utrdila**. Leta 2021 smo ustanovili **Svet EU-ZDA za trgovino in tehnologijo**, ki je postal glavni forum za dvostranske izmenjave. Nadalje smo razvili **Energetski svet EU-ZDA in dialog** znotraj njega ter ustanovili novo projektno skupino za energetske varnost. Tesno smo se usklajevali pri **skupni zavezi za podporo Ukrajini** v vojni proti ruski agresiji.

Po **brutalnih terorističnih napadih Hamasa na Izrael** smo Hamas najostreje obsodili. Zavzemamo se za pravico Izraela, da se brani, in ponovno smo poudarili, da mora to storiti v skladu z mednarodnim pravom in mednarodnim humanitarnim pravom ter **zagotoviti zaščito civilnega prebivalstva**.

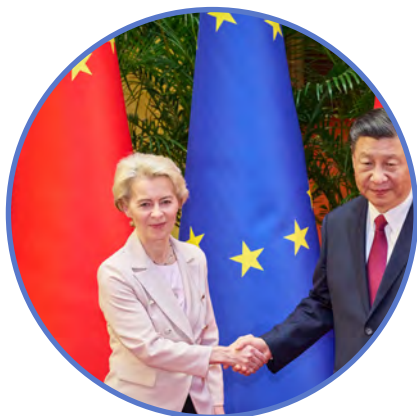
Ko se je konflikt zaostрил, smo se hitro mobilizirali, da bi zagotovili humanitarno pomoč palestinskemu ljudstvu v Gazi. Oktobra 2023 smo **za štirikrat okrepili nujno pomoč Palestincem, tudi prek namenske operacije humanitarnega zračnega mostu**.

Od takrat smo z več kot **40 leti** dostavili prek **1 700 ton** humanitarne pomoči, vključno z medicinsko opremo, zatočišči, hrano, logističnim materialom in avtobusi.

Še naprej ostajamo v celoti zavezani sodelovanju z regionalnimi in mednarodnimi partnerji, da bi preprečili stopnjevanje konflikta in dosegli trajno rešitev na podlagi rešitve dveh držav.

Trgovina je ostala močna zahvaljujoč rekordnemu številu trgovinskih sporazumov (42 preferencialnih sporazumov s 74 državami). V tem mandatu je Komisija **zaključila pet sodobnih trgovinskih pogajanj**: tri prostotrgovinske sporazume nove generacije z **Novo Zelandijo, Čilom in Kenijo**, ki odražajo našo trgovinsko strategijo in strategijo trajnostnega razvoja, vključno z visokimi standardi varstva okolja in socialnih pravic. Prav tako smo sklenili prvi sporazum o trajnostnih naložbah z **Angolo** in sporazum o pretoku podatkov z **Japonsko**.

Komisija je razvila **ново strategijo o odnosih s Kitajsko**, ki se osredotoča na **zmanjševanje tveganj** in ne na prekinitve odnosov. Ohranjali smo odprte komunikacijske poti in sodelovali pri reševanju skupnih izzivov, kot so podnebne spremembe. Vedno znova smo opozarjali na slabšanje **razmer na področju človekovih pravic**. Poleg tega smo uvedli ukrepe za obravnavo varnostnih vprašanj, bodisi v zvezi z omrežji 5G, neposrednimi tujimi naložbami, nadzorom izvoza ali za boj proti gospodarskim izkrivljanjem in odvrčanje od izvajanja gospodarske prisile.

Enotno delovanje v Uniji

Komisija si od začetka mandata vsak dan prizadeva, da bi Evropa postala enotnejša in močnejša. Doma smo skupaj prevetrili krize brez primere.

Na svetovnem prizorišču je naš pristop Ekipe Evropa EU omogočil, da nastopa bolj strateško, odločno in enotno.

V celotnem mandatu smo bili priča nastanku resnične geopolitične unije, ki podpira Ukrajino, se zoperstavlja agresiji Rusije, spodbuja na pravih temelječ red in vlaga v partnerstva.

Obljubili smo, da bomo drzni in ambiciozni. Pri tem smo vztrajali in uspeli.

Urad za publikacije
Evropske unije